

NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület“ hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykőrös, IV. ker., Kussuth Lajos-ter 35.</p>	<p>Főszerkesztő: M a g y a r K á z m é r.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Égész évre 10 K, ¹/₂ évre 5 K, ¹/₄ évre 2-50 K</p>
<p>Megjelenik hetenként: háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel</p>	<p>Felölös szerkesztő és laptulajdonos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>VIDÉKEN: Égész évre 12 K, ¹/₂ évre 6 K, ¹/₄ évre 3 K. Egyes szám ára vasárnap 10, hétköznap 4 fill. Nyitár soronként 60 fillér.</p>

Csillogó-villogó élete

van nálunk néhol az orosz foglyoknak. Ezt nem mi találtuk ki, hanem fűtőüli arról is, arról is a márciusi szél városunkban. — *Intim dolgokról szól a nőta, pultón innen, pultón túl.* Nem szoktunk mi rossza gondolni, nincs kedvünk tilalmas dolgot törni a fejünket, de kénytelenek vagyunk ilyesmiket meghallani. Egyre ráznak már fel bennünket, hogy lássunk; mondják: hogy mi nem látunk tán! Hiába csitítgatunk, mesélgetünk, hogy gusztus dolga minden! Persze az ilyen feleletünkre csakhamar magyaros választ kapunk, hogy a teremburáját ez már nem az ijesbe ütözik, hanem a *közerkölesiségbe*. Vagy talán lesz már hadi ölelés, hadi erkölcs és hadi gyerek is? Hogy beszél majd ez a papával? A szerkesztőségben hallgatjuk a furcsa dolgokról a panaszokat, hogy bizony egyes helyeken az orosz hadifoglyok oly előnyökben részesülnek, amik csakugyan hátrányára vannak a családi szentélynek. Vajjon miért vannak a hadifoglyok! Nem azért, hogy luxus életet éljenek, talán eszaltámtasok árán csillogjanak, villogjanak, hanem fogolyhoz illő módon, tisztessé-

gesen éljenek és dolgozzanak. Nem szabad törni egy pillanatra sem, hogy ők elmerüljenek az erkölcs rovására. Igaz, hogy alkalom szüli a tolvajt! *Kíváncsán tehát, hogy nézzon szét alaposan az illetékes hatóság és lássa meg, amit mi hallunk* amikről pozitív adatokkal is szolgálhatnánk, hogy nem légből kapott mesék azok, amiket egyes foglyok tetteiről mesélnek. Még most csak azt vetjük fel, hogy mikor lesz vége már!!!

A tejmizeriák és a kecsketenyésztés.

Koppély Géza e címmel megjelent értekezésében rámutatott arra, hogy a napról-napra súlyosodó tejmizeriákon az igények leszállításán kívül a segítség a termelés fokozásában keresendő. A tejtermelés fokozásának a külföldön, elsősorban Németországban igen jól bevált módja a kecsketenyésztés, amit a magyar mezőgazdaság eddig nagyon elhanyagolt. A kecsketej tápláló-érték dolgában vetekszik a tehéntejével. A nálunk elterjedt hit, hogy ize, szaga kellemetlen volna, onnan ered, hogy az állatokat piszkos helyiségben tartják és ennek szagát nyeli

el fejés közben a tej. Határozott előnye a kecskének a tehénnel szemben, hogy nem hajlamos a tuberkulózisra és így a gyermekek táplálása szempontjából igen nagy jelentőséggel bír. Maga a kecsketartás a tehéntartással szemben, a mai nehéz háborús viszonyok között annyi előnnyel bír, hogy fontos nemzetgazdasági érdek e kérdésnek minél szélesebb körökben való propagálása. Táplálék tekintetében a kecske egyike a legigénytelenebb állatoknak. Megeszik minden irtási gazt, gyomot, konyhahulladékot, úgy hogy egyes kecskéket tartása még a legszegényebb családok is módjában van, mivel nem igényli azt a drága takarmányt, mint a tehén. A kecske szaporasága különösen a tejjelny gyors pótlása szempontjából bir nagy jelentőséggel, mivel a kecske évente kétszer ellik és így az állomány hasonlíthatatlanul rövidebb idő alatt szaporítható, mint a tehénállomány. A kecsketenyésztés hazánkban elhanyagolt ügyének fellendítése ugy gazdasági, mint népelemlézési szempontból az újápités nehéz munkájának igen fontos részlete, amelynek mielőbbi valóra váltását nemzetgazdasági és közegészségügyi érdekeink követelik.

TÁRCA.

A békó.

írta: Magyar Kázmér.
(Folytatás.) 3

Józan esze volt mindig, szive is volt, ha mindjárt nem szerette is itogtatni a világ előtt. Szegénység, a tulajdon vedésének szempontja és fontos hasonlóságok kényszerítették a magyar embert, hogy lovára (kereső társára), lova lábára (a mozgás legleenyegesebb szervére) rategye a rongáló eszközt. Mondom, a józan esze lázonghatott ellene. Viszont a sziv és érzelmi világ gazdagságát mutatják nála a békó egyes részei, ezek anyaga, képezése, alakítása és alkalmazás, mind-mind arra vall, hogy a bilincselt elviselhetőbb tegye a szegény lóra nézve. (Nemzetiségi vidékeinkről, de meszse Kisassziából előkerülő békók nem ezt beszélnek az egykori gazdáik felől.)

IV. A békó fajtái és félései.

1. *A fabékó fején* a tartó lából van készítve, felkörbe hajlítva, neve kelevéz;*

* Alkalmas fák erre az úger, a szil a kőrös, tölgy es a caer, mert rugalmasak és erősek; csak a csoma nélküli darabokat használják a készítéshez.

A tanyahely körül legelésző lóra csak az elbolyongás megállítására okából alkalmazták a békót, s erre a célra a legegyszerűbb, legolcsóbb és legkönnyebb fajtájukat választják, ezek: a *fabékó* és a *kapcsoló békó*, a *karikás békó*.

2. *A kapcsolóbékó*. Anyaga kizárólag vasból való. Szerkezete egyszerű és csak az elborulás megállítására szolgál.

3. *A karikásbékó*. Újabb találmány, kovácsok és hamorokban állítják elő. Két egyforma részből áll; mindenik részen megvan a fej, rajta a kelevéz, a kapcsoló, két hosszú láncszemből.

1. Czigánybékó.

2. Az albertbékó.

Legkiválóbb a Gönczi-békó.

Ez a szerkezet, a mellyel a ló ellopását meg lehetett gátolni. Anyaga az erőszaknak, szerkezete a furlagnak ellentállott. Többféle nevetel alatt ismerik még az őregbb emberek a Duna-Tisza közén, így: *vesztétkő, fűtbékó, felettsbékó, szabadszállási békó*.

Hatalmas alkotás, erős, tömött és szép, szinte műremek minden Gönczy-békó, minden porcikájában erős és ellenállás. Gyönyörűen sodrott, rendszerint 7—9 láncszemből álló szár, leginkább két egyforma zá-

város, kékcusos békófejet tart össze. Elég gyakori az egyzáraváros, egykucusos békó is, kelevézük és kapcsolójuk szinte tökéletes köralakban iveli át a ló csüdjét. A hatalmas kelevézben emés szerkezetű zárvárat rejtek, a foglalatot kettősnyelvű püccök őrzi a zárban. A zár rövidszaru fejes kucusra jár, s a zár nyitját vaslap fedi el, külön kucusra jár meg az is (a békókucus foggantyuján van két erős szögfele nyújtás s a fedőlemezt nyílásába szolgál be). A kucuson, illetve kucuson kívül még külön *űszítóvas* is tartozik ehhez a békóhoz.

Anyaga kovacsolt vas, de ráspoly és *békóeszelő* nem fogja, mert *főzészon* ment még keresztül.* Ezért a fűtbékó elnevezés. Veszett békónak azért hívták, mert „hiába vágdosott ahhoz kaszával** a zsvány“,

* 10—12 darab elkészített békót külön e célra berendezett lefújt* üstben fehér izzásig hoztak és olaj, fenyőforgács s keksavas kálival (Kálum cyanatum cum ferro) kezelték; fedélynyitás ar ajtot, ablakot gondosan zártak a zománc-tökéletessége érdekében.

** Kasza alatt kasza darabot kell érteni, a miből a békó részelo is készült; az ezzel való bányás — más bükónál — akként történt, s Gönczyeknél is ugy szerettek volna eljárni vele, hogy a bekonyakra ütnek, vágna, vágdosna a roppant éles szemsámmal, a melyen ekként egy kis horzolás támad, elég arra, hogy a békóeszelővel, vagy

(E **-os megjegyzésnek folytatása a második oldalon.)

HIREK.

— **Hösi kitüntetés.** Öfélége az el-lenség előtt tanusított kitünő szolgálatai el-ismeréséül a *koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szolgáján* adományozta *Hajdu László* népf. mérnökhadnagy, egy népfőlköl munkásosztály parancsnokának, derék földimennek. Gratulálunk.

— **Városi jegyzői állást** helyettes-ként betöltő dr. Dobos László ügyvéd munkaköri ügyében alispáni leirat érkezett a városhoz, amely szerint 3 nap alatt kö-telek nyilatkozni a tekintetben, vajjon az ügyvédi munkálatok végzésétől lép-e vissza, miután ügyvédi gyakorlatot nem folytatott h. jegyző letére, vagy lemond a városi h. jegyzői tisztségéről. Dr. Dobos László helyettes jegyző eme körülményt a keddi közgyűlésnek bejelentette, miután a helyet-tes jegyzői tisztséget akként vállalta, ha bi-zonyos ügyvédi ténykedést is folytathat, melynek megvonása esetén kénytelen volna lemondani. A közgyűlés elhatározta, hogy az alispáni határozat ellen felebbezzésel él.

— **Meghatalmazás.** Ungváry László vitilis v. képviselő, — ceglédi lakos képvise-losi jogainak gyakorlására Szántay János részére meghatalmazást adott, melyet a köz-gyűlés tudomásu vett.

— **Városi tüzoltóink** fizetés javítási kérelmeket részben teljesítette a közgyűlés, amennyiben csak f. évi június, július, aug. és szeptember hónapokra emelte fel napi 3 korona fizetésüket 4 koronára.

— **Erdőnk ügye.** Városi erdőszünk halálával megüresedett erdőmesteri állást tudvaleg a képviselőtestület csak a há-boru utáni időben önjaitotta betölteni. A felsőbb hatóság ezt nem engedélyezte, sőt kimondotta, hogy két erdősz. választandó, külön a tulajdonképeni városi erdő, külön a jogosultsági erdő részére és pedig záros határidőn belül. Ez ügyben döntött a köz-gyűlés mult kedden akként, hogy mellözve a két erdősz. választását, elfogadta a köz-igazgatási bizottság erdészeti alosztályának határozatát, t. i. az állami kezelésbe vételt, mert ez az érdekeltség részére előnyösebb,

célszerűbb. Csak az I-ső és III-ik jöv. osz-tályba sorozásra nézve a képviselőtestület-nek az a határozata jött létre, miszerint a pótharaszti erdőnek a III-ik jöv. osztályba leendő felvétele iránt az illetékes hatóság-nál tétessen meg a szükséges lépések. Az állami kezelésbe vétel mellett erdőnk felett az önkormányzati jogunk megmarad gazdasági tekintetben, a szakszerű erdészeti munkálatok azonban államilag eszközöl-tennek.

— **Vak tüzilárma** zavarta fel tegnap reggel a piac s a város szerdai csendes forgalmát s az álmából ébredező lakossá-got. Negyed hét után megkondult az öreg templom vészharangja s csakhamar mind-két torony erős zugással jelentette a ve-szedelmet. A tüzoltóság egy-kettőre fölsze-relt s vágatva, csörömpölve indult meg a szolnoki utca felé, amerre a piros zászló s a sűrű felgomolygó füst a bajt mutatta. Mire a két kocsi kiért a szerelvén-nyekkel az utca végére, a füstfelleg elosz-lott, ellenben a szerűkert szomszéd-ságá-ban ott feküdt a barna-pirosra perzsel malacok, miknek kívánatosán gömbölyű tagjai hivatagólag integettek a tüzet szia-matoló, futó sokaság felé! . . . Vagyis disz-nőt pörkölték s a szokatlanul nagy füst ejtette tévedésbe a tűz buzóg örét. A tűz-oltók és a közönség így csalódottan oszot-tak szét és tértek haza. Egyéb baj nem történt.

— **Malac vásár.** A Gazd. Egy. által tagok részére rendelt 6 hónapos malacok megérkeztek vasárnap este. A város sertés-tenyésztésére és hizlalására valóban új kor-szakot képező jöszághozatás eszméjét gaz-dasági egyesületünk tevékeny titkari hiva-talá indította meg s oly aranyúvá fejlesz-tette, hogy a rendelés időpontjáig 260 drb. állatra történt előjegyzés. Az igazgató vá-lasztmány által kiküldött bizottság — ifj. Beretvás János és Inokai Tóti Sándor — a-zián szerencsésen kiválasztották a meg-lelő beszerzési forrást a gróf Karatsonyi-féle bánlakai uradalom bérletében, ahol f. hó 2-án megjelentek s a mangalica falká-ból a szükséges mennyiségét kiválasztot-ták. A szálltmany vasárnap este érkezett

meg vasuti állomásunkra s a Papp Imre ur házának udvarában és istállóiban nyert el-helyezést. Itt történt meg a szétosztás is hétfőn, márt. 6-án d. u. 2 órakor, amikor a rendelők a helyszínen megejtett mázsalás alapján — minden válogatás kizárásával — az aláírás sorrendjében megkapták és elvi-tették a maguk jöszágát. Elmondhatjuk, hogy a rendelés sikerült s a szétosztás módja és lefolyása közmegnyugvást keltett. A jöszág, — bár a hosszú úttól eltörődve — egész-ségesen érkezett meg s a mint a jó sze-rencsége magával hozta: kiki megkapta a pár kilónyi különbözet szerint kisebb, vagy valamivel nagyobb malacát. Egy-egy kis panasz, — mint minden osztokodásnál a világon — itt is volt egyesek részéről, de az igazság és méltányosság elve a lehető-ségig érvényesült. A jöszág élő súlyban 4 kor. 90 fillérbe került. Nagy ár, de a ki-váló fajt tekintve, megéri ezt a pénzt. Mivel pedig a hozott jöszág tovább tenyésztesen egészen alkalmas, sertésállomá-nyunk üdvös megujtását is méltán várhat-juk tőle. Elismerés illeti a Gazdasági Egye-sületet a terv sikeres keresztülviteléért, a megbízottakat, a választás és vétel s D. Bárány Ágoston titkár a szétosztás kö-rül kifejtett sok és őznetlen faradozásaikért.

— **A kávé-árak emelkedése.** Svéd-orország, Dánia és Norvégia megtiltotta a kávé kivitelét, a nemetalföldi kormány pedig február 28-tól kezdve teszi közzé a kávé-kivitel tilalmáról szóló rendeletet. A követ-kezménye lesz ennek az angol presszióra csinált tilalomnak, hogy nálunk a kávé nehezebben hozzáférhetővé válik, ami önként értetődőleg a már ma is rendkívül magas áraknak rohamos emelkedését okozta. Ehhez járul, hogy a nemetalföldiek egyre magasabb árakat követelnek így például az olyan Robusta minőségeket, amelyek jáz elmúlt hét végén még 79 hollandi forinton jegyez-tettek cif Amsterdamban, e hét elején már 82—85, február 24-én pedig már 86 hollandi forintot is kértek 50 kg.-ként. A kávé-nagykereskedéssel foglalkozó magyar és osztrák cégek ugyszólván a háboru egész tartama alatt mindent elkövettek annak érdekében, hogy minél nagyobb mennyi-

olyan kemény, veszett volt; ezt a kemény-seget az a zömánc kölcsönözte neki, amelyre a foves közben tett szert. Felölös békónak azért nevezik, mert Gönczy mester felelős-séget vállalt érte, hogy „belőle ki nem lop-ják a lovat”. Szabadszállásnak azért, mert Szabadszálláson lakott a mester, ott volt a műhely, ott készült a híres nevezetes Gönczy-béko, az öreg Gönczy Gábor idejében az 50-es években, a fia, szintén Gönczy Gábor idejében is egész a 80-as évek kö-zepéig. Óriási volt a kereslet iránta, pedig nem volt olcsó; 18 lrtért, 36 koronáért adta darabját az öreg ur, a fia már olcsóbban mérte, 15 forintjával és mintegy 3000 da-rabot helyezett el, a Jászágótl, Hevestől le Pest megyén át Csongrád nyugati, Bácska keleti részeig. Vásárokra jart el e tájakon; de persze más szomszédos megyékből is fölkeresték ezeket a vásárokat a gazdák.

A Gönczy-béko eme rendkívüli kere-setsége a készülék kiválóság mellett bizo-nás rászpólvélével tovább dolgozzanak. Ha a nyaka átvágni sikerül, a lánca is le hull, de a foglaló-szem is kinyílik, illetve tengelyétől megszabadul. Hurokjú békónál a másik fejevétele azután átom-könyű, de ha két zavaros feje van a békónak: a másik feje nál a mitűt uja kezdődött. De a Gönczy-békónál hiabavaló volt az erőlködés, a zömánc nem pattant meg, a „vagdosás” hiabavaló volt!

nyit, de sejteti azt is, hogy nagy lehetett a szükség, amely azt a keresletet megindí-totta es felszínen tartotta, dacára nagy drá-gaságának és annak, hogy sulya 5—6 kg. között változik, ami a lovat erosen igénybe-ves i és rongálja is.

A ki Magyarország, különösen az Alf-őle különleges gazdasági viszonyai és köz-állapotai felől a törökvilágtól kezdve a mult század végéig magának képet alkot, az meg tudja érteni a Gönczy-békót.

Törökvilág másfélszáz esztendőn át, s az Alföld, főleg a Tisza-Duna köze, a hadakozások örökös tanyája, a kuruc-labanc dúlasok és ismét a 48-iki szabadság-harc s az elnyomatás nyomorúsága, majd meg az olasz és porosz háborúk, közben pestis, aszály, sáska és egyéb Istencsapása rajtunk. Szegénységünket alig tudtuk elvi-selni még magunkban is. Hozzánk szegőd-tek, szinte rántörtek a szegénylegények és zsványok, betyárok, lököttök a kik állandóan veszélyeztettek az Alföld vagyonbiztonságát, s a lovak lopása körül különös előszerete-tet mutattak.

Garázdálkodásuk egyre tartott és se pandur, se zsanár nem tudta meggátolni. A lótulajdonosok önmaguk is védekeztek, ahogy csak képesek voltak rá.

Ilyen védekezési eszközül ismerték el már az erősebb cigány- és albérti békót is; de a védekezés arányában fejlődött a zsvány-ság és olvajás is. Ügyesedtek, vak-merőségben fokozodtak és veszedelmeseg dolgában rémesen fejlődtek. Már oda jutot-tak az emberek, főleg a tanyai gazdák, hogy lovaikat meg az istállóban is békóban voltak kénytelenek tartani.*

V. Gönczy Gábor és fia.

A 48-as mozgalom leverése utáni szomorú és igen zavaros világban Gönczy Gábor lakatos mester kezdett forgalombahozni bizonyos erős és hatalmas békókat, melyek csakhamar óriási hírnévre vergőd-tek. Dunavecseről Szabadszállásra tette át a műhelyét és gyártotta erősen a hatalmas békókat.

(Folytatása következik.)

* Daczi Károly halasi fuvarosgazda beszélt egy esetet, mikor öregapjának egyik tanyájára fényes nappal öt lovas zsvány állított be. A zürke csikóért jöttek, mondták a gazdáknak. Az istállóban van, vigyé-tek ha tudjátok — mondotta nyugodtan, mert felelős békóban állott a zürke az is-tállóban. Térült, fordult a gazda. Rövid idő múlva észreveszi, hogy viszik a zürkét. Ki-lopták a békóból. Hamisított Gönczy-békót sózták a nyakára.

segeket hozhassanak be a közbánvámterületre. De az angolok olyan szigorú ellenőrzés alatt tartják a Németalföldről való kivittelt a Hollandia tengerentúli kivittelt trószit utján, hogy a monarchiabeli cégek csak kis hányadát tudják azoknak a mennyiségeknek megszerezni, amelyekre vevőkként jelentkeztek. Tudvalevőleg a katonaság is a szokottal jóval nagyobb mennyiségű kávét vett igénybe, ami magától értetődőleg szintén érzékenyen csökkentette a polgári fogyasztás részére rendelkezésre álló készleteket. A hozzánk importált kávételeknek egy hányada — persze számszerűleg még csak megközelítőleg sem lehet megállapítani, hogy mekkora ez a hányad — nem ment még át a fogyasztásba csakhogy ezek, a hozzáértők becsülése szerint valami tuiságosan nagyinak nem mondható készletek szilárd kezében vannak, amelyek már a mostani viszonyok között sem igen hajlandók az import-paritásnak megfelelő arakon tölük megválni, de ha a helyzet jobban ki találna éjeződni és pedig úgy látszik hogy ezt majdnem bizonyosra vehetjük — az árutulajdonosok igényüket bizonyára nagy mértékben fel fogják emelni. Budapesten már ma sem lehet egészséges Santost 760—780 K-nál olcsóbban elvámoiva kapni, Guatemalá-ért 840—850 K-t, nemes Maragogy-ért 880—890 K-t fizetnek és még ezeken az árakon is a nagykereskedők — azt mondván — hogy egész vevőkorukat kiakarják aránylagosan elégiteni, nem hajlandók egy-egy megrendelőnek egy-egy zsákát többet eladni.

— **Hivatalos jelentések.** A nagyföldadiszállásról jelentik március 8-iki kelettel:

Orosz hadszíntér: Karpilovkánál József Ferdinánd főherceg vezérézredes hadseregeinek osztrákai ellenséggel egy elísáncot állásából ütük ki és ott megvetették lábukat. Tarnopolitól északnyugaton egy osztrák-magyar portyázó különítmény az oroszokat egy ezer méteres hosszúságú lövészarokból ütötte el és betemetette az orosz állást. Ugyanezen a vidéken, mint a Dnyeszter mellett és a beszarábiai határon is tegnap mindkét részről élénkebb volt a tüzéség tevékenysége.

Olasz és délkeleti hadszíntér: A helyzet változatlan, nincs nevezetesebb esemény.

Höffer altábornagy,
a vezérkar főnökeinek helyettese.

A német nagyföldadiszállásról jelentik:

Nyugati hadszíntér: Kisebb angol osztagokat, amelyek tegnap erős tüzéségi előkészítés után Osmelbestől északkeletre egészen árkaikig nyomultak előre, szuronyhál vertük vissza. Champagnétől keletre meglepő támadással visszafoglaltuk azon állásainkat, amelyekben a franciák február 14-én megvetették lábukat. Eközben 2 tiszt és 150 főnyi legénységet elfogtunk. Az Argonneokban Lacheladetől északkeletre nagyobb robbantással kapcsolatban valamivel előbbre toltuk állásunkat. A Maas területén a folyótól nyugatra megelénkült, s attól keletre pedig közepes erejű maradt a tüzéségi tüzelés. A felderítő csapatok összeütközésétől eltekintve az ellenséggel közelharca nem került sor. Ma regget az Ovevre vidéken rohammal elfoglaltuk Fresne falut. A helység nyugati szélén egyes harcokban a franciák még tartják magukat, több mint háromszáz foglyot vesztek.

Egyik léghajónk éjjel bőségesen bombázta a barbeduesi vasuti építményeket.

Keleti és balkáni hadszíntér: A helyzet általánosságban változatlan.

Legfőbb hadvezetőség.

Irodalom.

* **Az Élet** szépirodalmi és művészeti hetilap (szerk. Andor József) márc. 5-i száma a következő tartalommal jelent meg: Vasárnap: Régi olvasónk. Szerkesztő. — „O beata Ungheria!” (Költemény.) Harsány Lajos. — Boldog otthon. (Regény.) Cyprián. — Az ember és létért való küzdelem. Marossi Arnold. Az élet kincse. (Elbeszélés.) Törökne Kovács Hermin. — Kultúra — Hétről-hétre — Szerkesztői üzenetek. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest I, Fehérvári-út 15.c. Előfizetési ár félévre 10 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

Közgazdaság.

— **Ragadós állapotbetegségek.** A földművelésügyi miniszterium közlése szerint a lefolyt héten az ország területén száj- és körömfajással fertőzve volt 123 községben 347 udvar, ami az előző héthez viszonyítva, amidőn 124 községben 351 udvar volt fertőzve, némi javulást tüntet fel. Jóval szembeszökőbb azonban a javulás, ha a mult esztendő hason időszakával hasonlítjuk egybe, amidőn 398 községben 3697 udvar volt fertőzve ezzel az állati betegség-gel. Sertésvészelle fertőzve volt a lefolyt héten 197 községben 395 udvar, ami a mult heti állapothoz képest, amidőn 202 községben 422 udvar volt fertőzve ezzel a betegséggel, határozott javulást tüntet fel.

2399—k. i. 1916. szám.

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselő választók nevjegyzékének az 1917. évre leendő kiigazítására kiküldött összeíró küldöttségek a nevjegyzék kiigazítási munkalátok foganatosítására az 1913. évi XIV. t. c. értelmében határnapul a f. 1916. évi márc. hó 13-iki, 14-iki és 16-iki napjának d. u. 2—5. óráját tűzik ki a városi szalóda emeleti dísztermébe.

Mindhárom szavazókör választásra jogosultjai felhivatnak, hogy választói joguk igazolása végett okirataik bemutatása mellett a fenti helyen és időben az összeíró küldöttségek előtt jelentkezzenek.

Felhivatnak továbbá a hivatkozott t. c. 55. §-a értelmében mindazon munkaadók, akik a választásra jogosult korban levő legalább 10 munkást foglalkoztatnak, hogy azokról szabályszerű kimutatást adjanak be a fenti helyen és időben és alkalmazottaik munkakönyvét is mutassák be.

Az intézeti igazgatók, hivatalfőnökök zuttal felhivatnak, hogy a polgármesteri hivatalon is beszerezhető összeírású iverk pontos kitöltésével a vezetésük alatt működő alkalmazottakat a jelzett határidőig bejelentsek.

Azok, akik az írás-olvasás vizsgá-ra az állandó választmány előtt nem jelentkeztek, az összeíró küldöttségek előtt a fentírt helyen és időben is megjelenhetnek a vizsga letételére.

Nagykörös, 1916. évi február hó 24-én.

Az első, második és harmadik szavazó kör összeíró küldöttsége.

2609—ki. 1916. szám.

Hirdetmény.

Pestvármegye területén levő és munkára kiadható internáltak alábbi kimutatását azon felhívással teszem közzé, hogy akik ily internált munkások kiadását kérik, igényüket jelentsek be a gazdátanácsnok-i hivatalon.

Az internáltak a következő feltételek mellett adának munkába:

munkaadó köteles az internáltat internálási helyén átvenni, őt elszállítani, állandóan megfelelőleg élelmezni, és felügyelet alatt tartani, orvosi vizsgálatban részesíteni gyógykezeltetni, az internáltak legszükségesebb személyi szükségleteit fedezni, esetleg ruházni, az ellátás értéke azonban az alkalmazás megszűnte után a munkadíjból levonható.

A végzett munka értékét az alkalmazás megszűnte után a járási, illetve a városi hatóság állapítja meg.

Az alkalmazás megszűnte után köteles munkaadó az internáltat megfelelő kísérettel internálási helyére visszazállítani.

KIMUTATÁS

a munkában adható internáltakról:
asztalos 7, ács 4, bogrnár 1, kefekötő 3, vas munkás 7, kovács 7, lakatos 7, gépész 4, hajtó gépezet 1, bádogos 6, kőműves 6, kőfaragó 2, festő 6, kereskedő 32, kertész 3, kocsis 3, napszámos és munkás 149, favágó 3, hajós 11, takács 1, szabó 15, cipész 6, bocskoros 3, tímár 3, szíjjgyártó 1, szics 9, könyvkötő 2, mészáros 4, hentes 3, szappanos 1, pék 38, cukrász 4, szakács 2, pincér 17, borbély 2, nyomdász 1, órá 1, aranyműves 2.

Nagykörös, 1916. évi márc. 3.

Póka
polgármester.

Nagyerdei földfordítás.

A nagyerdőben nagyobb mennyiségű földfordítás vállalatára az érlejtés a reform. Egyház ügyész-jegyzői hivatalában a f. évi március 12-én d. e. 11 órakor fog megtartani.

Nagykörös, 1916. márc. 7.

Szappanos Sándor
e. b. elnök.

Éves kapást keresek

1 hold területű szőlőhöz,
mely a városhoz közel, — a közép-sőhegy letelején — van. 1 vékás területű földet feléből is használna. :-:

őzv. Sántha Elekné X. kerület 17. szám. (A 10 gőz n. közszétségában.)

Használjunk hadiségegy postabélyeget és levelezőlapot.

Kiadó ház.

Kiadó lakás. VI., Kossuth-tér 32. sz. alatt külön álló nagyobb lakás kiadó; értekezni lehet özv. Szikszay Lajosné úrnóval. 2-3

Fleischmann József I. ker. 187. sz. alatti háza, mely áll 3 szoba, konyha és mellék épületről f. évi május hó 1-től hasznonbérbe kiadó; értekezni lehet Fleischmann Albert végrehajttal. 3-3

Özv. Fazekas Józsefnének aszónoki-u. házában 2 utcai szoba, konyha, pince, padlás és faskamra; ugyszintén V. ker. 148. sz. egy nagyobb és egy kisebb lakás május 1-től kiadó.

Kiadó földek.

Néhai Soós Pál örökösének tulajdonát képező VIII. ker. 27. sz. házuk, mely áll két szoba, konyha, kamra és több melléképületről; továbbá a Gáttéri-dűlőben 4 vékás föld és a Zsiros-hegyben közel a városához 3 vékás szőlő birtokuk örök áron eladó. El nem kelés esetén hasznonbérbe kiadó; értekezni lehet VI. ker. 32 sz. alatt. (Bakos-féle ház.)

Ingatlan hasznonbérbe adás. özv. Somogyi Györgyné Gubody Petronella nagykörosi lakos (IV. ker. 334. sz.) a tulajdonát képező nagykörosi határban az ugynevezett gáttéri dűlőben lévő a törteli országra fekvő mintegy 7 hold területű szántó föld birtok folyó év szeptember 29-ig kezdődőleg több évre hasznonbérbe kiadó. Ugyszintén a nevezettek hasznonbérbe kiadó; értekezni lehet VI. ker. 32 sz. alatt. (Bakos-féle ház.)

Özv. Deák Lajosnának a bokrosi-középső hegyben lévő mintegy 7 vékás területű, jó gyümölcsös szőlője, 2 vékás jó vetemény földel feléből kiadó; értekezni lehet a tulajdonossal III. ker. 259. sz. alatt. 1

Vegyesek.

Szárát cserélek számaért. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Jobb leány kerestetik 2 gyermek mellé játszótársnak a délutáni órákra. Jelentkezni lehet Székely Albert könyvkereskedésében.

Özv. Tóth Sándornének (piac-tér) nyilasi tanyáján Törtel mellett köves ut mellett 245 szál akácfa van eladó; értekezni lehet VI. ker. 33. sz. lakásán. 1-3

Uj temetkezési vállalat!

Tisztelettel értesitem Nagyköros város és vidéke közönségét, hogy **Kertész Gyula úr** házában udvarában, a postával szemben nagyobb szabású **disztemetkezési vállalatot** nyitottam, ahol nagy raktárt tartok a legjobb kivitelű ércoporsókból, termő és bársonnyal való bevonásra alkalmas fakoporsókból, valamint a legdiszesebb kivitelű sirkoszorúkból, úgy annyira, hogy disztemetkezési intézetem ezen a téren a legmesszebb menő igényeknek is meg tud felelni. — Elvállalok egyszerű temetéstől kezdve a legdiszesebb kivitelig, az alább jegyzett árakban:

kiottal behuzott szegelt teríték 40 kor.
 ternóval behuzott szegelt teríték 60 kor.
 ércoporsó, diszes melléklettel 180 kor.

Ujjonnan készült gyászkoosimat, minden felszámítás nélkül két lóval, négy lóval pedig 5 koronáért küldöm ki.

Meg kell említenem, hogy városunkban évek óta létező összes temetkezési vállalatok társas viszonyban vannak egymással, emel fogva a náluk lévő árakkal a versenyi mindenkor könnyen felveszem, továbbá, mert temetkezési intézetem csak egyedül a magam tulajdonát képezi, tehát a többiekkel kartelen nem vagyok. Kérem a n. é. közönség szives pártfogását, mert temetkezésem célja a gyászoló közönséggel nagy pénzt megtakarítani nem pedig az eddigi egységes kartel árakat fizetnem. Kiváló tisztelettel

SCHIFFER MARTON.

röfös kereskedő, temetkezési vállalkozó

Nagy választék a legszebb sirkoszorúban!

A temetéshez gyászkoosmit és lovat ingyen adok!

Nagykörosön ma egyedül i kartelen kivülitemetkezés

Hirdetéseket jutányos árban vesz fel lapunk kiadóhivatala.

Hogyan hívják és ki vagyok?

Nevem Oroszlán

Én a világhírű légnomásu mosógép vagyok.
 Én a házi asszony kedvence vagyok — és:

19 koronába kerülök

Én fél órán belül annyi ruhát mosok, mint egy mosonő másfél nap alatt. Tessék engem meglátogatni! Én minden szerdán látható vagyok munkában *délután 3—4 óra között* az alanti irodában.

Egyedélarusítás

Bokros és Gondl

általános közvetítő- és bizományi irodája.

NAGYKÖROS. I. kerület 154. szám. (Csirke-piac) Nyikos nővérek házában.

A tavaszi munkálatokhoz

eredeti amerikai 7 kapás lókapák, répa- és szecskavágók, kukoricamorzsolók, rosták, mérlegek

NEU JAKAB gabonakereskedő mezőgazdasági gépraktárában.